جەر ءجۇزىنىڭ ەڭبەكشىلەرى، بىرىگىڭدەر!

جەتىندە ءۇش رەت شىعاتۇن

قازاقستان ورتالىق كەڭەس كاميتەتى مەن ابلاستىق ر.ك.پ. كاميتەتىنىڭ گازەتى

ەڭبەكشى قازاق

ادرەسى: Оренбург, Ред. газеты „ЭНБЕКШИ КАЗАК“

باسقارما: ورىنبور، تىروۋيسكە كوشەسى، 40-ىنشى ءۇي. تەلەفون نومىرى 96-1

Энбекши Казак
Орган ЦИК и Крайкома Р К П (б) Кирреспублики

1921 جىل 7 نويابردە شىعا باستادى

جەكە سانى 5 تيىن.

گازەت باعاسى
ءۇش ايعا — 1 سوم 45 تيىن.
التى ايعا — 2 » 80 »
ءبىر جىلعا — 5 » 50 »

كەمى 10 دانادان بىرىگىپ الۋشى جۇمىسكەر، كاسىپ وداقتارىنىڭ مۇشەلەرىنە 20% كەمىتىلەدى.

№ 317 — 1925 جىل اپرەلدىڭ 18-ى، سەنبى — № 317

ءار توپتىڭ پارقى بار.

انگليادا توپ جايايدى، توپقا نەشە اتاسىنان بەرى بەكتىگى، بايلاعى ارىلماي كەلە جاتقان اق سۇيەكتەر بار بولادى. جۇمىسكەر مەن قارا شارۋا بوساعادا وتىرىپ سولاردىڭ ايتقانىنا قول قويىپ قوپ دەيدى. ماجىلىس ايتىلادى. انگليادا اشەيىپ جۇمىس تابا الماي جۇرگەندە ەمەردى كۇن شىعىس ەلىنىڭ تەگىن تاماعىنا، بوس جاتقان جەرىنە يە بولۋعا جىبەرۋدى قارايدى. مىسىردى بىلەن ەلىڭ، ەندىيەدە بىلەن ەلىڭ جۇمىسكەردى جىبەرۋ كەرەك. دۇرەمەن ەلدىڭ جەرىن، سۋىن سولاردىڭ ەركىنە بەرۋ كەرەك دەپ قاۋلى شىعارادى. بىلەن ۇكىمەت بىر 3-4 جىلدا سوعىسىپ قالۋعا كادىكتىرۋ، سوعىسقا دايارلانۋىمىز كەرەك. اسكەرگە كيىم، تاماق كەرەك، وعان بىلەن ەلىڭ ۇلىبەن سوم شىعارۋ كەرەك» دەپ قاۋلى جايايدى.

سەر جۇزىنە قوجا بولىپ ۇشىن ساۋدانىڭ ءبارى ۇزىمىزدىڭ قولىمىزدا بولۋ كەرەك. ولاي ەتۋ ۇشىن جابال-تارىق، سۋەتس، باب المندەب، سىنعاپۋر قىلدارى قولىمىزدا بولۋى كەرەك. سونداقتان ولسەن-ولسەن سوعىس كەمەلەرىن جاساۋ كەرەك دەسەدى. فرانسيادا توپ جاساسا، انگليامەن امەريكادان قالىسپاۋ كەرەك، جەر جۇزىن سولار بيلەپ بارادى، ۇيتىپ وتىرساق فرانسيانىڭ ەلدىگىن جوعالتىپ الاسىن، فرانسيانى كۇشەيتۋ كەرەك. قالاي كۇشەيتۋ كەرەك؟ سۋ كەمەلەرىن كوپ جاساۋعا فرانسيانىڭ ۇلسەن تەڭىزى جوق. توبەسىنەن ۇشىپ ءبىر جولانا جوق قىلاتىن ايروپلاندى كوبەيتۋ كەرەك، دەپ قاۋلى شىعارادى.

موسساليني (يتاليادا) جۇرتتى سەنانىكە جىبىپ الىپ ەسوعىس بوپ كەتىپ قاپى قالايىق، الدىن الا دايارلانايىق» دەپ قاۋلى شىعارادى.

گەرمانيادا توپ جايايىن بايلاعىندا اۋروپانى سەلكىندىرگەن نەمىس ەلى قور بوپ كەتتى، سانسيالىستتەردىڭ قولىنان تۇك كەلمەدى، ەندى ۇكىمەت بيلەگىن بايلاعى كوك قاسقىر گىندەنبورگكە بەرۋ كەرەك، سول ءوزى بىردەن قىلىپ تۇزەر» دەپ قاۋلى شىعارادى. مىنەكەي اۋروپا ەلىندەگى توپتاردىڭ ماڭىزى.

كەڭەس ۇكىمەتى توپ جايايدى.

— ومىرى قولدىقتا وسكەن جۇمىسكەر، تەك ءجۇز جىل ەزىلگەن كۇن شىعىس ەلىن ازات قىلۋ كەرەك» دەپ قاۋلى شىعارادى. بۇرا تاتار ءوز الدىنا جەكە-جەكە اۆتونومىيالى رەسپۋبليكا ازىپ، ءوز ەلىنىڭ تىلەگىن وزدەرى قارارتىرادى. قازاقستاننىڭ 5-ىنشى توبىندا ەل تىلەگىن ماراستىراتىن قارا شارۋالى قازاق رەسپۋبليكاسىنىڭ توبى.

بۇل توپتا افسانال جىبەرىپ شىكەستى فان كونەرمەيدى. جەر دۇنيەنى قانعا بوياعان افساق تەمىردىڭ ارتۋاعىنا سىيىنبايدى.

بۇل توپ-جەلدەن ەزىلگەن قازاق ەڭبەككەرلەرىنىڭ قام قىلىپ، تىلەك تىلەپ، قاتىسقاندا جۇرت اتارىنا قوسىلاتىن قاراستىراتىن توبى.

بۇل توپ-جالپى تەگىندەك تەگىسزىنە قۇرىلعان قۇراما رەسپۋبليكالار توپتارىنىڭ قۇرىسى، سول قۇربىلارى مەن قاتار ءوسكەسى كەلەدى.

بۇل توپ—كەشەگى لەنين كورگەن كۇن شىعىستان كەلە جاتقان قالاڭ توپتىڭ الدىنعىسى. لەنين ايقايىن ەستىگىسى كەلەدى.

ءار توپتىڭ پارقى بار دەيتۇنىمىز وسى.

ي. ا.

اق-مەشىت.

جانارال پەروۆسكي ورىس سالداتتارىن 1500 شاقىرىم قوم بورانىڭ ىشىندە ءشول مەن ىلشا ايداپ كەلىپ اق مەشىتتى الدى.

ءبىشارا ورىس ەڭبەككەشلەرى بايلاردىڭ قالتاسىنىڭ قامقاۋى ءۇشىن جۇزدەپ، مىڭداپ ءشول دالادا قارا تابقان، مىناۋ مەكى ناس قورعانىنىڭ توبىندا ءبىرى پاتشاسى بايلارى ءۇشىن، ءبىرى قانى، ەلى ءۇشىن ەكى ەڭبەككشى نەپ ءبىر-بىرىنە تىلشى سۇعىپ جان تالاسىپ ارپالىسقان، قانداري سۇۋداي اققان. بۇل قورعاننىڭ قاسىندا ەكى ەلدىڭ ەڭبەككشىلەرى ءبىرىنىڭ قانىن ءبىرى ءىشىپ، ءبىر-بىرىنە ماڭگىلىك دوشپان بولعان. بۇل جەردە باستاپ تۇركىستان ەلى موينىنا قۇلدىق قامىتىن كيگەن.

جاھانباز ورىس بايلارى جانارالىنىڭ اتىن ماڭگى قالدىرماق بولىپ اق-مەشىتتى «پەروۆسكي» دەپ اتادى. سونان بەرى تۇركەرسكە دەيىن اق مەشىت ورىس پاتشاسىنىڭ تىرەگى بولىپ كەلدى.

ەندى اق-مەشىت قازاقستان استاناسى بولادى. تۇر استانا بولۋى مەن قاتار اق-مەشىتتىڭ ماڭىزى ارتپاق. ەندى اق-مەشىت پاتشا ۇكىمەتىنە ەمەس، قازاقستان ەڭبەكشىلەرىنە قىزمەت ەتپەك. قازاقستاننىڭ اق-مەشىتتە ۇلۋى تىگىلىپ، ونەر-ءبىلىم ورنالاق.

اق-مەشىتتىڭ وفنۋ ورداسىنان جىلىنا مىڭداپ جۇزدەپ ەلگە جاس قىزمەتكەرلەر تاراپ، نادان ەلىن جارىققا سۇيرەپ اپارتپاق. كەلەشەكتەگى قازاقستان شارۋاسىنا اق-مەشىتتەن باعىت كورسەتىلىپ جاردەمدەر ستەلمەك. اق-مەشىت الداعى كورگەنۋ داۋىرىندە قازاق ەلىنىڭ تۇتقاسى بولادى.

5-ىنشى جالپى كەڭەستەر جىيىلىسى اشىلعالى وتىر. ءبىر كەزدە اق-مەشىت مايدانىندا ورىس ەڭبەكشىلەرى مەن، وزبەك ەڭبەككشىلەرى بايلارى، پاتشالارى ءۇشىن اربالىسىپ قان توكسە، ەندى قۇشاعىن جايىپ قوسىلعالى كەلدى؛ ولار بۇرىن ءبىر-بىرىنە ماڭگىلىك دوشپان بولىپ كەتسە، ەندى ماڭگىلىك دوس بولۋعا، تىزە قوسىپ بايلار دۇنيەسىنە قارسى تۇرۋعا اۋدارىلماق كە كۇش قوسىپ ۇلى كوشە، بىزدىڭ جولداستىڭ ۋاسيەتتەرىن تۇرمىسقا اسىرۋعا مەركەتى ەل بولۋ ءۇشىن جول سالىپ باعىت ۇزۋگە كەلەدى.

اق-مەشىت ەندى بايلاردىڭ، ولالاردىڭ مەشىتىندە ەمەس، جانا «پەروۆسكي» دە ەمەس، قازاق ەڭبەكشىلەرىنىڭ استاناسى. اق-مەشىتكە ماڭگىرتا قاراي قۇلايلى ات قويۋدى جىيىلىس ەسكەرسە كەرەك.

بايان.

شەت مەملەكەتتەردە.

فرانسيادا ۇكىمەت داعدارىسى.

[illegible]

گەرمانيا سايلاۋى.

[illegible]

بەلگيا سايلاۋى.

[illegible]

فرانسيا كاموۋنيستەرى

[illegible] كەڭەستە قىيات جەبەر گەن. قاتتى: سوتسيالىستاردىڭ جەتىلگەنىن ولاردىڭ ۇستىعان ساياساتىنىڭ دۇرىسى بولماي شىققانىن ايتىپ، بىرىگىپ ۇكىمەتتى افشا مەن ۇستاپ وتىرعان ەسىكشىلەر مەن كۇرەسكە شاقىرادى. كۇرەسكەندە كەمپىشىلەر بىرلىگىنە جۇمىسكەر مەن قارا شارۋا ۇكىمەتىنىڭ قۇرىلۋىنا سىلتەيدى.

[illegible] بىن ريگاداعى گەنەرالدار جيىلىسى تۋرالى سويلەگەن، بۇعان اباي: بۇ جيىلىستا كەڭەس ۇكىمەتى مەن ەرماز بەتىن ءبىر قاسىق ويلانعان جوق. لاتىۋا ۇكىمەتى جيىلىسقا شاقىرلعاندا ەش كىمنىڭ ويىنداي وي بار ەدى بىلگەن جوق. رۋمينيا مەن پولشانىڭ وكىلى شاقىرىلماسىز كەلدى دەگەن.

ءانى مۇراتباي ۇلى

25-ىنشى جىلى 16-ىنشى اپرەلدە بۇكىل دۇنيەلىك ەلشىلەرى، ورتالىق جاستار اتقارۋ كاميتەتىنىڭ مۇشەسى ءانى مۇراتباي ۇلى دۇنيەدەن قايتتى.

ءانى جولداس ءوزى قازالىق ءبىر كەدەي ەلىڭ بالاسى بولىپ، جاس ۋاقىتىندا اكەسى ءولىپ، شەشەسى مەن ءبىر قارىنداسى قالعان. 1916 ىنشى جىلى ءوزىنىڭ ءىنىسى مەنەن سۇزەك اۋرۋ بولىپ، ءبىر قولاما ەلىنىڭ ىشىندە شەشەسى مەن قارىنداسى قارا تاپتى. ءوزى سول اۋرۋدان تۇزەلىپ بولعان سوڭ تاشكەنگە كەلىپ، ينتەرناتقا وقىعان.

ينتەرناتتان مەن پرەسقا كىرىپ وقىپ، ءوزىنىڭ تىرىسۋى مەن ورتا دارەجەلى ءبىلىم العان 1918 ىنشى جىلى قازاق ينستيتۋتىنىڭ جانىندا وقۋشى جاستاردىڭ ورتاسىندا كامسومول ۇيىمىن اشقان. تاشكەن قالاسىندا جۇرگەن باتىراق جاستاردى جيىپ الىپ، قازاق ينتەرناتتارىنا كىرگىزدى.

تۇركىستان جاستارىنىڭ كىندىك كاميتەتىنىڭ 2-ىنشى سيەزىندە كاميتەتىنىڭ جاۋاپتى حاتشىسى بولىپ سايلاندى.

III-ىنشى رەسمىلىك جاستار سيەزىندە ورتالىق كىندىك كاميتەتكە مۇشە بولىپ سايلاندى. سول سايلاۋدان بەرى ءار سيەزدە مۇشە بولىپ كەلە جاتىر.

جولداس مۇراتباي ۇلى V-ىنشى تۇركىستان سيەزىندە شەبىن جاۋاپتى حاتشى بولىپ كەلدى.

VI-ىنشى بۇكىل رەسەي سيەزىندە «كيمنىڭ» اتقارۋ كاميتەتىنىڭ مۇشەلىگىنە سايلانىپ، كۇن شىعىس بولىمىنىڭ باستىعى بولىپ كەلدى.

دۇنيەدەن وتۋىنە سەبەپ بولىپ وتىرعان قۇرت اۋرۋ. بالا ۋاقىتىنان بەرى كەدەيشىلىكتى كوپ كورىپ، تۇرمىسى قيىن بولعان. سونىڭ ءتۇبى جاس ازامات جول باسشىمىزدى ارامىزدان الىپ كەتىپ وتىر. ءانى ءولدى. ءانىدىڭ ەتكەن ءىسى ءتىرى.

ءانى جولداس! سەنىڭ كەنۋىڭە قازاقستاننىڭ ءتۇبىر دالاسىندا تارالىپ، قاراڭعىدا جۇرگەن قازاق ەڭبەكشى جاستارى شىن كوڭىلى مەن كوز جاسىن ءتوگىپ بىلمەيدى.

ءامىر ۇلى، قوسمانبەت ۇلى.

كەڭەستەر وداعىندا.

لەنينگرات قالالىق كەڭەسىندە جولداس زينوۋيەۆ ءسوزى:

«اۋروپا ۇلكەندىك ءبىر ازىندا كاپيتالىزم ۇلىنۋى كەڭەس ۇكىمەتىندە افشانىڭ ورنىعۋىنا سەبەپ بولدى. سوندىقتان وسى كۇنى ەكى جاقتىڭ دا (كەڭەس ۇكىمەتى مەن اۋروپا) افشا كۇشى بىردەي بوپ وتىر. ارينە، بۇل ورتالى-كەش ءبىر جاققا اۋادى. كۇرەس ۋاقىتىن ايلاپ ەمەس، جىلداپ سەنەۋ كەرەك. دۇنيە جۇزىندەگى كۇشتەردى سالىستىرعاندا كاپيتالىستەر كەزجۇۋردا بەرسەبىمىز. قاي مەملەكەتتە بولسادا ءبىزدىڭ دوسىمىز كوپ، بۇعان انگليادەگى اشكىمە دالەل.

انگليادا كوممۋنيستەرى مەن ءبىزدىڭ كومۋنيستەرىمىز ۆداق پولوسكى ءۇش ۋاقىتتا ەش كىمنىڭ تۇسىنە كىرمەپتى ناسە ەدى. ەگەردە اۋروپا كاپيتالىستەرى اۋدارا قاراپ اقتارا تەكسەرسەك، افشا جاعى جوندەلگەنمەن جۇمىسكەرلەردىڭ جۇمىسسىز قالۋى، وتارلاردىڭ جىلانۋى بايابى تار قالپىندا. ەگەردە، ەندى ءبىر-ەكى مەملەكەتتە جۇمىسكەرلەر جەڭىپ قاۋلى شىعارىپ قالسا، توڭكەرىس جۇمىسى ورنىدالدى دەگەن ءسوز. بىراق ءبىز سىرتتان كەلەتۇن كۇشكە سەنبەيمىز. ءبىز ءوز قوتىرىمىزدى ءوزىمىز قاسىپ، قۇرى ءسوزدى قويىپ، كەلەشەكتى جۇمىسقا كىرىسۋىمىز كەرەك. جەكەلەي ءتۇرىپ كەڭەستەر وداعىنداعى شارۋانى كۇشەيتۋىمىز ءجون. بۇلاي ەتۋ ءۇشىن اۋىلعا ارقا سۇيەمەي بولمايدى.

قالىق شارۋاسىنىڭ تاقىرى تونكەرىستىڭ، قاتتى بارلىق ساباساتىمىزدىڭ اسىنى ءبىزدى مەركەسىز اۋىلعا قاراي ايدايدى.

«بەتىڭدى اۋىلعا بۇر» دەگەن ۇراندى مەكەرمەي ءبىر قالىپتى بارسىن. جانا بۇل ۇراندى قۇر ءسوز بەن ەمەس، قارا شارۋاعا قالانىڭ ارزان نارسەلەرىن جەتكىزۋ، قالىق مەكتەبىن كوبەيتۋ مەن ورنىعۋ كەرەك.

مەملەكەتتىڭ شارۋاسىن ءالى كەرى جىبەرۋ قارا شارۋاعا بايلانىستى ەكەنىن جۇمىسكەر تاپ دا ءتۇسىنۋى ءتيىس. جۇۋان جۇدىرىقتاردان قورقىپ قارا شارۋالاردىڭ اياعىنان الۋ جارامايدى. اۋىل شارۋاسى ءبىرى كەڭەستەر سوعىستان بۇرىنعى قالپىنا جەتۋىنە تىرىسۋىمىز كەرەك. زاۋىت-فابريك نارسەلەرىنىڭ جاقسى ستەلىپ، باعاسى ارزان بولسا، شەت مەملەكەتتەردىڭ ارزان نارسەلەرىن ستەدىرا الامىز..»

ۋكراينا استىعى.

نشكي ساۋدا كەمەسارياتىندا ۋكراينا استىعى تۋرالى جىبەرگەن ماعلۇماتتارعا قاراپ بايانداپ جاسالدى. بۇعان قاراعاندا ۋكرايناڭدا استىق جەتىسپەگىندىكتى ەمەن، قاتتى ارتىعى دا بار. بۇل استىقتىڭ كوبى ماي باسىنا بازار ساۋداسىنا تۇسپەك. بۇل ۋاقىتتا استىق باعاسى ونە تومەندەر دەگەن وي بار.

اق مەشتكە كەتكەن تلشلەرىمزدەن قاتتار

كوش جولىندا.

تۇنگى ساعات بىردە باكوڭگە وتىرعان تلزاڭ تان ۋكمەت باستىقتارى مەن سىبەزشىلەر لعارىپ تاڭ اتقانشا كوزدەرىنىڭ شىرىن الىادى. الداعى ۋەملەتەردىڭ ورىنداتۇنىن كوزدەرى كولمەگەن جۇرتتىڭ ەسەرتۋى كورىسەتىن ايرىقشا بولاتۇن ەدى. انشلەر دومبىراشا قوسىلىپ ان شىرقاعاندا ادامنىڭ كوڭىلىنە الە قايدا. دالادا جاتقان، بەيىت بەن السىپ وكىزدىڭ ۋستىندە جۇرگەن ان تولعاتۇن جاشلار مىنكسىز تۇسقى.

الدىن ەسىمىز كەلە جاتقان جەرىندىق كويىلەر ۋكىمەتتىڭ ەل مەن شىن نىلەكتەس، جۇرەكتەس ەكەندىگىن تاسقا باسقان تاڭباداي ۋقتى. ەپرى ان سالىپ ەپرى باستىپ، ەپرى قوستىپ ۋزلاسىپ - شۋلاسىپ، شاتتانسىپ وتىرعان قالىبتارى مەن 250 شاقىرىم اق تويە ناۋاسىنا قالاي كەلىپ قالعان. مىزدىڭ سەزبەي قالدىق.

ساعات الىنى ەدى. تاڭ بوزارىپ اتقان ۋاقىت امىزىپ جۇرىپ كەلە جاتقان پويىز اق تويەگە توقتادى. باكولىڭ تىرەزەسىنەن نىرلاعان قالىق كورىندى. شۋلاعان داۋىس ەستىلدى. دالاعا شىقساق اق تويە قالاسىنىڭ بارلىق مەكەمەلەرىنەن قارسى الۋعا كەلىپ تۇرعان ادامدار ەكەن. قارسى الۋشىلار، قالاداعى تۇرمىستاعى قايتپ الىمىزدان ەستۋدەن ارعا كەلەتىن بولعان بوراننىڭ بوكەت بولماعانىن ايتتى.

ساعىنىسىمىز سوبلەندى، پويىز 20 - مىنۇت تۇراتىنىن العا قالدام بىلدى. موۋقتان كەلە الماي قالعان ەلكەن كەدەي قاراپايىنىڭ ساعىنىپ قالعان سوزدەرى كوزگە ەلەستەدى.

پويىز جورعاسىنا باستى. «اتتىڭ لارنى ايالتاعان جوق. كولىمەگەن كوزدەر كولە بەردى. جۇرت ۋزىن جىلاعان جوق. «وشەمىز كولىكتى كورى.

«ساپى».

ازىرلىك جۇمىستار.

(«وز تىلشىمىزدەن)

سارى ارقا.

تاشكەن جولى.

قازاقستاننىڭ كاسپيدەگى بالىق شارۋاسى.

جالشی-جارلیلار تورمەسی.

اق مسپه بالیقشیلارنینك ٴجایی.

[illegible]

دریق بەرمەیدی.

[illegible]

ەل تورمەسین تشنیلەر قالامینیك سوۋرەتتە ۋی.

توٴكەرسی بولیسی.

[illegible]

قورقستاتۋن كورینەدی.

[illegible]

مۇلك-مۇقتاجین بەلدەرمەدی

[illegible]

شیبلی مەكتەبی.

[illegible]

تاراپ كەتتی.

[illegible]

ۋلی توب اشلیدی!

[illegible]

قازاقستاندا سالیق ٴجایی.

[illegible]

سالیق جۇمیستا قانداي كەمشیلیكتەر بار؟

[illegible]

پايدالانۋ كەرەك.

ەتى اۋلدا بۇرماندا كوزىڭەدى قادالدىرۋ مەن ءىس شىقپايدى. سوزدەن ىسكە كوشەتۋن مەزگىل جەتكەندىگىن ىسكە السب بۇدان بىلاي ەلدىڭ قارا شارۋاسىنىڭ كوزىن اشاتۇن رەتتەردى قاراستىرا بەرۋ كەرەك. كوزدەلى جۇمىس ستەبىز دەپ وتىرا بەرمەي ازدا بولسا قولدان كەلگەندى ۋلەستىرە ءبىلۋ كەرەك. ونىڭ بىرەۋى تومەندەگى: بىيىلعى قىس ورىنبور قالاسىنىڭ جەكە وزىندە ەكى مىڭنان ارتىق قازاق بالالارى وقىپ شىقتى. بۇل سانىنىڭ قاق جارتىسى جاس بالالار بولعان كۇندەدە، مىڭنان اسا وقۋشى بىرلەر.

قازاق بالالارىندا الىدە جالقاۋلىق دەگەن ادەت بار. كوبى جاز ەلگە شىققاندا ورىنشەكتىڭ ىستەپ، ۋيلەرىندە جاتىپ الادى. قازاق اۋلىندا جۇمارى كەلەسە قىزمەت كەرلەرىن جىبەرگەن مەن جەمىستى ءىس شىقپايدى. ويعا بارىپا قىرى جالاعاش؛ قىرعا بارساۋىي جالاعاش بولادى. سونەرقتان ەلگە دەم السقا كەتەتۇن تەردىڭ از ۋاقىتتارىن پايدالانا ءبىلۋ كەرەك.

ايتكەن مەن جاندا نيەتتىڭ قىلىپ ءىس ستەتۋگە بولادى. بۇل تۇۋرالى ەكىنشى ءتۇرلى ۋسىنىس بار. ول مىناۋ: مەيلى قاي وقۋشىنى السا دا، ءوز اۋلىندا قىزمەت ستەتسىن. وعان دالەل: وقۋشىلاردىڭ كوبى ەلى ادەتتەن شىقپ بولعان جوق. قانشا تۇۋرا سلتەيمىن دەگەن مەن تانىس جەرىندە بىرەۋ بولماسا بىرەۋى كوزىن ۋقالاپ كەتۋى مۇمكىن. شەتتىۋ جەرگە بارىپ ستەگەن جىگىتتەر ەش نارسەگە الاڭداماي تۇۋرا جورنادى، وعان جاقىندەن ساتىپ ءىسىن ستەتە المايدى. وسى پىكىر تەگىزدى پىكىر. بۇل جۇمىس ەتە بولسىن.

وقۋشىلاردى قارلاسىنا السب وقىتىپ وتىرعان ءار ءبىر مەكەمەلەر جۇمارى جوبا مەن پايدالانا ءبىلۋلەرى، ىسكە ۇيرەتۋلەرى كەرەك. بۇدان بىلاي وقىپ شىعاتۇنداردىڭ ءدەنى اۋىل قىزمەتكەرلەرى بولماق. سوندىقتان ءبىرىنشى جاقتان ازدا بولسا پايدالاسىن تيگىزسە، ەكىنشى جاعىنان جۇمىسقا كانىگى بولسىن. ەل مەن بايلانىسا ءبىلسىن.

س. م.

شالشاۋشا.

مەدەنيەتتىڭ كۇنى.

[illegible]

اتكەندەرىمىزدىڭ قابارى.

[illegible]

«اق جول» گازەتىنىڭ تىلشىلەر جىيلىسى.

[illegible]

Редактор С. Садвакасов.
Издатель КПИК.

Краевая Киргизская тип. Киргоиздата. Оренбург, Караван-Сарай.
Киргуполит № 342 Тираж 6000.

مەملەكەتتىڭ جاساۋشى كانتورىنىڭ ۋيەمىنىڭ قورىتىندى بالانسى.

1924 جىل، 1 وكتابىرگە دەيىن

اكتيب

انتارى	سوما جاي		سوما جالپى		%
I- مۇلدار.					
1) ۇي مارابلارى مەن تۇرال جارى	1418	57			
ب) جاندى مايەلدارى . . .	650	—	2068	87	1014
II - اقشا قارجەتى.					
1 قولدا بارى.					
1) قامسەدە بارى	7166	98			
ب) بانكەدەگى تورى . . .	1851	89			
II باعالى قاعازدارى					
1) مەملەكەت قاعازدارى . . .	9349	—			
ب) دۇكەندەرڭ اكسيمەۋيالارى	526	25	18394	12	10·20
III - باعالى زاتتار.					
1) قوبەلدامى زاتتار	18716	58			
ب) تۇزەلمەي جاتقان امبارلار .	424	98	19140	56	10·63
IV- قايتارىلاتۇن سومالار.					
1) ىسكە جۇمسالعان سوما . .	16987	16			
ب) ۋاقشا بەرىلگەن سوما .	501	31	17488	76	9·72
V - بەرەسىلەر.					
1) جۇمەسكەر-قىزمەتكەرلەرگە بورىن بەرىلگەن سومالار	9107	40			
ب) باسقا بەرەسىلەر	44721	72	53829	13	29·88
VI - مىنبەتتى قاعازدار مەن الاسىلار.					
1) بەكسەل بويىنشا الاسىلار . .	2800	—	2800	—	156
VII - بيتبەگەن وندىرستەر.					
1) بيتبەگەن جاماۋ ىستەندەگى ... دارى.	66541	—	66541	-	36·87
بالانسى			180262	44	100%

پاسسيب

انتارى	سوما جاي		سوما جالپى		%
I. تەگەرگى كاپيتال.					
1) تەگەرگى	293	50	293	50	0,17
II. تورلاۋها كەلەتۇن قور.	29	3	29	35	0·01
III. بەرىلگەن بەكسەلدەر.	30288	6	30288	60	16·76
IV. الاسىلار:					
1) جۇمەسكەر - قىزمەتكەرلەر .	61	39			
ب) قاز بىرىدانىمى مەكەمەلەر	7829	10			
ۋ) باسقا الاسىلار	6210	20	14100	77	7,82
V. جاماۋلىق جۇمىسى.					
1) جۇمىس ستۋ ۇشىن السعان سومالار.	81936	62	81936	62	47·43
VI. ناۋقان مەزگىلىندەگى جۇمەسكەرلەر مەن ەسەپ.					
1) اسباپ تۇزەۋى، ارتاۋى كىيىمدەرىمدە السۋ امە تولىق.	4883	50	4387	60	2·27
VII. جيىنادى.					
1) 23 - جىلى ۋيەل. مەتقىبر ايلارىنداعى پايدا	4355	31			
ب) 23 - 34 ءىس جىلىنىڭ پايداسى.	41369	79	45725	10	25·38
بالانسى			180262	44	100%

پايدانى ءبولۋ.

I. جوبالى كاپيتال.

1) تەگەرگىگە 1775 سوم 37 تيىن
(2068 سوم 87 تيىنگە شەيىن)
ب) ابارونقا 15000 سوم

جيىندى 16775 سوم 37 تيىن.
قالعان سومالى 28949 سوم 73 تيىن.

1) جەرگىلىكتى بۇدجەتكە 50% - 14474 سوم 37 تيىن.
ب) مودەم اورنىنا 20% - 5789 سوم 94 تيىن.
ۋ) كۇندەلى قورعا 20% - 5799 سوم 95 تيىن.
گ) قىزمەتكەرلەردىڭ تور -
مەسىن تۇزەتۇن قورعا 10% - 2894 سوم 87 تيىن.

جيىندى 100% - 28949 سوم 73 تيىن.

بۇل بالانس ورىنبوردىڭ گۇبەرنەلىك اقشا ءبولىمىنىڭ 25 - جەلتوقساندا 13 - كۇنى بولعان شەبەرلەر ماجىلىسىندە ءبىرىنشى ءتۇرلى قاۋلى مەن قارالىپ بەكىتىلگەن.

جاساۋشى كانتوردىڭ باستىعى بيكوب.
ماكاتاي ەسەپشىسى - كوستەروۆ.
